

בס"ד, ערב ש"ק לסדר "בכל כחי עבדתי" ויצא, תשפ"ו

"תחקיר מושלם"

לבדוק", כלומר מזלזל ומתרשל אין להשיבו לתפקידו (שו"ת הרא"ש כלל כ' סימן כ"א).

ועוד הודלף שלא מדובר במעידה חד פעמית לגביה ניתן לומר שלא "הוחזק" בדבר שאין לפטרו (שיטת י"א ברמ"א חו"מ ש"י ח'), כיון שהתחקיר העלה שמדובר בדפוס עבודה שגוי ורשלני.

ארגוני העובדים הטילו את כל כובד משקלם, מדובר באיש קבע ולא מדובר במעסיק פרטי שיכול לפטר עובד מתי שהוא רוצה – מדובר בעובד מדינה איש קבע שיש לו חוזה מוסדר לתקופה ידועה ואין להדיחו !

טענתם נדחתה בתקיפות, מכח דין מפורש בשו"ע (חו"מ ש"י סעיף ח'): "הנוטע אילנות לבני המדינה, שהפסיד... וכל כיוצא כאלו, והאומנים שאי אפשר שיחזרו ההפסד שהפסידו, מסלקין אותם בלא התראה, שהם כמותרים ועומדים, עד שישתדלו במלאכתם, הואיל והעמידו אותם הצבור עליהם". – כלומר דוקא מחמת התפקיד הציבורי יש להדיח ללא שיקול דעת, אילו היה מדובר במעסיק פרטי הוא אכן יכול לעשות בכספו כרצונו².

הלחץ עשה את שלו. לא נותרה ברירה אלא לגלות את האמת, לא היה קצין ולא היה תחקיר, המעשה היה 'סיפור דמיוני' שכתבה הבינה המלאכותית ודלף לרשתות כסיפור אמיתי. ו"ברוך ה' צורי המלמד ידי למלחמה... אלופינו מסובלים אין פרץ' (תהילים קמ"ד), אמן !

התחקיר הושלם. המסקנות היו ברורות. ועל פי הפירסומים - הקצין ששמו נאסר לפירסום (למנוע איסורי לשון הרע שבמקרה זה אין בהם שום תועלת) הודח מתפקידו.

קולות ידועים העבירו ביקורת: "כך מסלקים אדם מתפקידו? שכת תחילה יש להתרות בו ורק אחר כך לפטר אותו" !

התגובה לא איחרה לבוא, בסנגוריא על מעשה ההדחה. מי שגורם הפסד שאי אפשר להחזירו, הרי הוא "מותרה ועומד" ויש להדיחו מתפקידו מיידית. כמלמד תינוקות שפשע בתינוקות שלא לימד או לימד טעויות שמסלקין אותו ללא התראה (שו"ע חו"מ ש"י ח')¹ וגם אם הוא לא מצליח להשליט משמעת בכיתה מסלקין אותו לאלתר (פד"ר י"ג עמ' 69 ואילך), ומכאן שהוא הדין בענייני צבא הנוגעים לפיקוח נפש.

אחרים הציעו לנסות ולהציע ולתת לו הזדמנות נוספת בה הוא יתקן את מעשיו שהרי הוא כבר הוא למד את הלקח מעצם ההדחה.

הצעתם נענת בשלילה מוחלטת. הנימוק היה, שאילו היה מודח בעקבות אי בקיאות בידע מסויים (שהיה אולי מקום להבין שהוא לא היה אמור לדעת אותו מראש) היה מקום לשקול את החזרתו אחר שיעבור קורס בנושא, אבל כשמדובר על אדם שהוכח שהוא מזלזל בתפקידו ולא מתייחס לדו"חות בכובד ראש ובתשומת לב – לא ניתן להשיבו לתפקיד. וכפי שכתב בתשובת הרא"ש, לגבי פיטורי שוחט, שאילו פשיעתו נבעה מחוסר ידיעה - יש מקום לומר שהדבר ניתן לתיקון אבל אם הוא "לא חש

² עיין אבן האזל שכירות פ"י ה"ז לגבי יחיד.

¹ עיין בהרחבה בשכרנו אתו. עמ' ר"ד ואילך. ושם לגבי גם לגבי הוראת חכם וכדו'.